

Cây rắn lục

Vũ Đình Giang

Kan nghĩ mình có thể bay được vào tháng bảy âm, khi những ngọn nến được thắp trong nhà gỗ. Xuyên suốt những đêm dài mùa hè, anh ta đã tự tập cho mình khả năng đó.

Bây rồi bị câu rút trên trần nhà bằng các sợi dây điện bọc nhựa đỏ. Kan cũng muốn tập cho chúng bay. Những buổi chiều mùa hè, luồng nắng lịm dần rồi chết hẳn trên các mảnh lá sách xuyên qua ô cửa nhỏ, vài mẩu sáng rơi rụng đang chảy loang trên mặt sàn ngỗ ngang các dị vật. Lúc ấy, nhà gỗ tựa hồ một địa ngục lạnh căm.

Trên tường, phía trên góc nấu nướng, một tấm ảnh chân dung đàn ông được treo lên. Đầu đặn mỗi ngày, Kan tự nấu cho mình bữa tối. Ngọn lửa gas xanh lét quán vào mớ xoong chảo, rượt theo các ngọn khói bốc cao, làm cháy sém một góc chân dung khiến nó ngày càng dị dạng. Kan đưa khúc xương cá chiên giòn gặm lên miệng bức chân dung méo mó, cười khoái trá khi nghĩ rằng gương mặt bí ẩn kia sẽ thu hút hơn nếu bị băm nát bởi những cột khói màu xám úa. Từ đó, Kan liên hệ đến gương mặt giang hồ, nhờ các vết sẹo từ những nhát dao chém chằng chịt mà các gương mặt ấy kéo gần hơn đến trường phái lập thể.

Mình có thể bay... Mình có thể bay... Kan nghĩ đến khả năng ấy suốt ngày đêm.

○ ○ ○

Mùa đông năm trước, Kan trồng nơi vườn một cây đậu biếc. Nó sinh sôi nhanh, đan bện thành một giàn leo nhỏ, vươn đến ven thềm. Nhưng mãi mà chúng không chịu ra hoa. Những con rắn lục có đường kính cơ thể nhỏ như ngón tay út không biết từ đâu quy tụ về, chọn được giàn đậu biếc làm nơi trú ẩn lý tưởng. Rồi chúng sẽ sinh sôi nhanh - giống cây đậu biếc; rồi một ngày nào đó không xa, chúng sẽ đan bện quán quít rồi nùì với nhau thành một giàn xanh um; rồi chúng sẽ sáng tạo ra muôn trùng những chiếc nhụy bằng cách liên tục thè chiếc lưỡi nhọn bé xíu, không ngừng thò ra thụt vào. Thật ghê rợn - Kan hình dung trong sợ hãi. Mặc đêm tối, Kan bật dậy, tìm đèn pin, mang dao chặt thịt ra vườn. Kan quyết định giết chết cây rắn lục.

Một buổi chiều mưa gió, lúc đang làm bếp, Kan phát hiện giữa rừng dây điện bọc nhựa đỏ đang treo cô lủng lẳng bấy rồi, xuất hiện một sợi dây điện màu xanh. Con rắn lục nhỏ đang quán xoắn vào sợi dây điện, gác miệng vào gương mặt oặt oẹo của con rối. Kan dùng bình xịt muối đuổi rắn đi. Con rắn vẫn quán chặt trên dây, thè lưỡi phản ứng. Kan bước ra vườn tìm cây sào nhọn. Máu nóng bốc cao, Kan nghĩ - mình sẽ giết cả rối lẫn rắn.

Kan tự thiết kế cho mình một giàn dây điện mảnh, mỗi ngày dành bốn tiếng để luyện tập cách bay bằng cách treo mình trên đó, nhắm mắt, cố gắng buông lỏng cơ thể, đồng thời giữ xương sống thẳng đơ, hai tay dang rộng. Trong một giây phút bất chợt, Kan nghĩ mình sắp biến thành dơi.

○ ○ ○

Những đụn mây xám mùa đông đè nặng lên vùng ngoại ô thưa vắng. Nhà gỗ nhìn từ xa tựa một mô hình đồ chơi bị lãng quên. Nhân viên sở điện lực mỗi tháng ghé nhà gỗ, thu nhận chữ ký Kan vào hóa đơn. Tháng hoặc, anh ta nán lại, không hẳn vì tò mò. Họ cùng nhau uống trà và nhìn ra vườn. Cuộc trà thường xuyên căm lạng.

- Mầm cây gì leo bên tường rào đẹp vậy? Cho tôi xin chiết giống được không?

- Đó là một loài cây độc. Thay vì trổ những nụ hoa tím, chúng sẽ nở ra từng chùm rắn lục. Một số trong chúng sẽ chui vào chân và ôm siết lấy anh để tìm hơi ấm.

Trận cười khùng khục của Kan lan dài, xé rách làn khí chực đông lạnh đang bao quanh họ.

- Thật khó tin. Tuy nhiên, tôi luôn thiếu thốn cảm giác được kích động.

- Tùy anh. Xin cứ tự nhiên. Tôi có một bộ sưu tập mười hai con dao chặt thịt đủ kích cỡ và kiểu dáng. Tôi sẽ chọn một con phù hợp để mũi dao đủ nhỏ khi chích vào mầm cây mà không làm nó đau.

- Cảm ơn! Có lẽ tôi cần nó khi quay lại lần sau...

Nhân viên sở điện lực cố gắng nhớ lại các bài báo phân tích trong tạp chí Sinh học, không xác định nổi giống đậu biếc được trồng bằng kỹ thuật chiết cành hay dùng hạt ủ cho nảy mầm. Tuy nhiên, anh ta không phủ nhận mình đang bị quyến rũ bởi ý nghĩ sắp có một cây rắn lục. Tình trạng bị kích động là thứ anh ta luôn thèm muốn.

Kan duỗi dài chân, nhắm mắt. Nhân viên sở điện lực phủ tía nhìn dò xét khắp người Kan, dừng lại hơi lâu ở các vết trói bị bầm đỏ trên cánh tay và cổ, phán đoán vấn đề. Một dạng nhân vật Jame Gumb của Thomas Harris? - anh ta thầm nghĩ. Cảm giác lo ngại bất thần xâm chiếm như luồng gió mùa đông quét ngang mặt.

Họ chào nhau bằng cú ôm choàng uể oải. Nhân viên sở điện lực rời nhà gỗ, băng ngang qua hành lang, gai người chịu đựng ánh nhìn của bức chân dung treo ở nhà bếp đang phóng mạnh vào lưng. Chiếc xương cá ở miệng người đàn ông mơ hồ rơi ra. Chắc chắn là một biến thể của Jame Gumb - nhân viên sở điện lực lắm bầm, tâm trí bị đè nặng bởi bầy rối đang treo cổ lúc nhúc trên xà nhà, bước chân trở nên vội vã. Tay anh ta siết chặt cần lái mô tô. Bánh xe xoay vòng, vọt đi, trả lại đằng sau những tia bùn bắn xối xả như màn nã đạn giận dữ vào khoảng không của tên cuồng sát.

o o o

- Rất lâu, tôi thấy anh không quay lại. Tôi đợi mãi...

Người ở sở điện lực bối rối lảng tránh ánh nhìn của Kan, phát hiện anh ta sụt cân ghê gớm, hai cánh tay gầy rộc đi. Các vết trói bầm đỏ xuất hiện nhiều hơn và cũng hằn sâu hơn.

- Tôi bị sắp chuyển đến địa bàn khác - Lời nói dối trơn tru ném ra, sự thực là anh ta tự ý xin chuyển công tác vì né tránh.

- Tôi đã nuôi dưỡng nó cho anh... - Kan dẫn khách ra vườn - Cái cây rắn lục ấy, nó vẫn không chịu ra hoa. Tôi đã cố chờ đợi. Nếu anh không quay lại, tôi buộc phải giết nó một lần nữa...

Họ lại cùng nhau uống trà. Cuộc trà vẫn lặng câm.

o o o

Một năm đã trôi qua ngoại ô với nhiều biến động. Con đường đầy cỏ dại kéo qua nhà gỗ được đổ nhựa phẳng lì và sạch sẽ. Các trụ điện được thay mới. Đám đông xuất hiện nhiều hơn, kéo theo tiếng ồn làm Kan than thở vì cường độ nhức đầu ngày một tăng.

"Tối nay tôi không ngủ lại ở nhà anh đâu. Có một cái đám tang của đồng nghiệp. Một tai nạn từ sự bất cẩn khi làm việc. Điện giật làm anh ta treo lủng lẳng như cánh dơi. Tội nghiệp, anh ta còn quá trẻ" - Tiếng nói quen thuộc văng ra từ điện thoại.

Kan dập máy, toàn thân run rẩy. Lát sau, căn bếp bập bùng ánh sáng. Kan lấy những con cá đông lạnh trong ngăn đá, không kịp xả đông, anh cho vào chảo dầu chiên liên tục. Cách mỗi tuần, Kan đều thay mới chiếc xương cá găm nơi miệng bức chân dung treo nơi gian bếp. Ai cũng cần được ăn đúng bữa. Điện giật làm anh ta treo lủng lẳng như cánh dơi - lời người bạn găm chặt vào não cũng giống như chiếc xương cá mắc nơi vòm họng. Minh không thể lấy nó ra, vĩnh viễn mình không thể lấy nó ra - Kan đau đớn nghĩ. Anh đã dừng lại rất lâu trước bức chân dung, vệt nước nóng rẫy giăng mờ nơi mắt. Bầy cá bị bỏ quên đã cháy khét trong chảo dầu.

Kan đi thấp sáng toàn bộ nhà gỗ bằng nền. Một tháng bảy âm đã đến. Minh sẽ bay tối nay... Minh sẽ biết bay vào tối nay... Minh đã luyện tập siêng năng bấy lâu... Khả năng ấy là hoàn toàn có thể xảy ra... Kan phấn khích chầm cây nến cuối cùng và mỉm cười nhìn bầy rôi đang lao xao bay lượn.

Giàn dây điện mảnh màu đỏ đã được chuẩn bị trong ánh sáng lung linh tuyệt đẹp của hàng trăm ngọn nến. Một sợi dây điện màu xanh buông thông từ xà nhà xuống, lủng lơ phía trên giàn dây. Kan bắt đầu khởi động tay chân, những động tác mềm dẻo linh hoạt nhưng dứt khoát. Giàn dây bắt đầu rút lên, thật chậm... "Tối nay tôi không ngủ lại ở nhà anh đâu... Tội nghiệp, anh ta còn quá trẻ" - Tiếng nói văng ra từ điện thoại vẫn vang đều, quần dần quanh cơ thể Kan. Giọng nói vuốt ve quanh vùng ngực, siết nhẹ nơi cổ, tỏa vòng quanh bụng, bò xuống chân, rồi ngược trở lên lan tỏa vào các đầu ngón tay.

Kan nhắm mắt... Minh có thể bay, mình có thể bay... Ý nghĩ thống trị Kan, cảm nhận cơ thể nhẹ dần. Hai cánh tay dang ra. Các ngón tay tê nhẹ, dâng lên cao. Kan bắt đầu bay... Bầy rôi xôn xao nơi xà nhà, trở mất kinh hãi nhìn khoảng cách từ các đầu ngón tay Kan và sợi dây điện màu xanh rút ngắn dần. Lưỡi nhọn con rắn lục liếm vào một đầu ngón tay Kan, gây ra một cơn co giật dữ dội.

Kể từ giây phút ấy, Kan vĩnh viễn bay cùng bầy rôi. Những đốm lửa nền đón chào tất cả họ, thả vào đêm tháng bảy âm những làn khói mơ hồ tỏa ngút.

○ ○ ○

Buổi sáng mưa nhẹ, rời khỏi đám tang, người đàn ông ở sở điện lực lái mô tô vội vã về ngoại ô. Con đường phía trước nhà Kan bị phong tỏa. Một toán cảnh sát đang làm nhiệm vụ. Gian bếp nhà gỗ bị cháy nham nhở, một góc sập xuống, các cây xà nám đen chĩa vào bầu trời u ám như các đé xương cá bị chiên quá lửa. Người ta buoi trong đám tro bụi ra thì thể tội nghiệp của Kan, gỡ anh ra khỏi mớ dây điện quấn chằng chịt, gương mặt bị lửa cắt nát thành tranh lập thể, nhưng tứ chi đang ra khoảnh đạt như bay.

Nhân viên sở điện lực xin được vào bên trong, anh đến bên góc vườn, tìm cây rắn lục đang gục ngã vì sức nóng. Tàn lá ám khói, héo rũ. Nhưng thật kỳ lạ, một chiếc hoa tím đã nhú ra. Anh chạm tay vào.

- Anh là gì của chủ nhà này? - Tiếng của viên cảnh sát đánh gọn.

○ ○ ○

Nhân viên sở điện lực rời khỏi phòng cảnh sát, quần chặt người trong chiếc áo bông dày, co ro đứng bên vỉa hè đón tắc-xi. Cơn bão lớn buổi chiều quật đổ một cây to bên đường. Xe của sở môi trường đô thị đang thu dọn cành nhánh. Cạnh đó, vài nhân viên mặc sắc phục xanh lơ đang đu mình trên cột điện. Một bình điện đã bị nổ, cây đổ làm đứt vài sợi dây điện. Điện đã bị cúp ở khu vực này.

Nhân viên sở điện lực ôm mặt khóc. Gương mặt nhòe đi. Anh đi bộ trên đường, hướng về xa lộ dẫn ra ngoại ô. Một lớp sương mù kéo qua trong buổi chiều tháng bảy âm u. Anh nghĩ, giả như mình đến với Kan sớm hơn, giả như mình thuyết phục Kan tìm đến bác sĩ, giả như mình thu dọn lũ rối, giả như mình thủ tiêu hết tất cả các sợi dây điện trong nhà gỗ..., có lẽ Kan đã không chết.

Nhưng không, ở một ý nghĩa nào đó, Kan đã toại nguyện trong cú bay đầu tiên và duy nhất của anh ấy. Lần đầu tiên đến căn nhà đó, bức ảnh chân dung trên tường đã khiến anh rung mình. Lần theo những câu chuyện rời rạc trong các cuộc trà đàm lặng, anh đã vén bức màn bí ẩn quanh Kan. Người đàn ông trên bức ảnh, bạn thân duy nhất của anh ấy - một thợ điện - đã bị rơi từ độ cao năm mét trong một tai nạn nghề nghiệp. Kan chối bỏ hình ảnh này. Mỗi khi thấy người thợ điện nào đó treo mình lủng lẳng trên dây, mỗi liên hệ ảo giác kéo chúng hoang tưởng về gần, mách rằng người bạn xấu số đã bay về trời, bỏ rơi anh ấy lại mặt đất. Vì thế, anh ấy đã học bay để hy vọng đuổi theo người bạn.

"Đây lùi nỗi sợ hãi, mình đã thay thế người đó trong một thời gian ngắn. Mình đã dự định đưa Kan về trạng thái bình thường. Nhưng bây giờ, mọi chuyện đã muộn, mình đã thất bại. Nhưng Kan đã biết bay. Anh ấy đã làm được điều kỳ diệu đó, bằng một sợi dây điện bị tước vỏ. Mình có bay theo anh ấy không?".

Vừa đi, nhân viên sở điện lực vừa nghĩ, bước chân vẫn đều đặn hướng ra xa lộ, hình ảnh nụ hoa tím nở trong đám khói mù vẫn xâm chiếm lấy anh.